



MEĐIMURSKA ŽUPANIJA



Plan razvoja
Međimurske županije
za razdoblje do 2027. godine
- sažetak -



IMPRESUM

Izrađivač: Međimurska županija

Regionalni koordinator: Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA

Tehničke i metodološke smjernice: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Prethodno vrednovanje dokumenta: Euro ekspertiza j.d.o.o.

Izrađivač Strateške procjene utjecaja na okoliš: Ires ekologija d.o.o.

Savjetodavno tijelo: Partnersko vijeće Međimurske županije

Dizajn logotipa: Merigrafij j.d.o.o.

Lektura: Verbarium, lektorski obrt, vl. Isidora Vujošević

Tisak: Printex d.o.o.

Naklada: 150 kom.

Godina: 2022.

Cjeloviti tekst Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine dostupan je na internetskim stranicama www.redea.hr i www.medjimurska-zupanija.hr.

Sadržaj

UVODNA RIJEČ ŽUPANA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	4
PREDGOVOR.....	5
VIZIJA RAZVOJA.....	7
1. PRIORITET JAVNE POLITIKE – ODRŽIVI RAZVOJ	10
2. PRIORITET JAVNE POLITIKE – ZDRAVO, UKLJUČIVO I OTPORNO DRUŠTVO	17
3. PRIORITET JAVNE POLITIKE – ZELENO I DIGITALNO MEĐIMURJE.....	23
4. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA	29

UVODNA RIJEČ ŽUPANA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Poštovane Međimurke, poštovani Međimurci!

Zadovoljstvo mi je uvesti vas u sadržaj ovog dokumenta koji predstavlja smjer razvoja Međimurske županije u razdoblju do 2027. godine. Posljednje godine potvrdile su turbulentnost okoline u kojoj djelujemo i važnost spremnosti na stalne promjene, ali pri tome ne smijemo izgubiti iz vida glavni smjer, a to je Međimurje kao županija mogućnosti, koja svim skupinama stanovništva u svim sektorima daje priliku za ostvarenje potencijala i ciljeva.

Međimurje je prepoznatljivo po poduzetničkom duhu te ne posustajemo u traženju novih ideja i novih inicijativa. Pred nama je novi investicijski ciklus u kojem ćemo i dalje nastojati iskoristiti sve dostupne izvore financiranja, prvenstveno europska sredstva u novom sedmogodišnjem financijskom razdoblju.

Potrebe i želje lokalne zajednice u središtu su djelovanja Međimurske županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave te su na temelju provedene analize stanja i identificiranih razvojnih potreba i potencijala postavljeni sljedeći prioriteti javnih politika: održivi razvoj, zatim zdravo, uključivo i otporno društvo te zeleno i digitalno Međimurje.

Jačanjem aktivnosti potpore poduzetništvu, poticanjem primjene novih tehnologija i inovacija, promicanjem kružnog gospodarstva, poticanjem ulaganja u ljudske potencijale i proaktivnim privlačenjem ulaganja te promocijom međimorskog gospodarstva povećat će se konkurentnost i inovativnost gospodarstva.

Međimurska županija osiguravat će cjelokupnom stanovništvu pretpostavke za zdravo, uključivo i otporno društvo u stabilnoj i sigurnoj Hrvatskoj kroz kontinuirano ulaganje u kvalitetu zdravstvene i socijalne skrbi te sustav civilne zaštite, ali i u edukaciju stanovništva o prevenciji bolesti i postupanju u slučaju ugroza. Učinkovitija i dostupnija zdravstvena i socijalna skrb pridonijet će zdravstvenom stanju i općenitoj dobrobiti svih dobrih skupina, dok će se kroz bogatiji društveni život, koji se u prvom redu odnosi na sportsko-rekreativne i kulturne sadržaje, pozitivno utjecati na kvalitetu života pa time i privlačnost regije kao mjesta za život i rad.

Zelenoj i digitalnoj tranziciji Međimurska županija pridružit će se kroz očuvanje prirodnih resursa, korištenjem obnovljivih izvora energije, razvojem komunalne infrastrukture i suvremenom prometnom infrastrukturom kao i učinkovitim korištenjem prostornih resursa. Intenzivirat će se aktivnosti usmjerene smanjivanju otpada te u uvođenju kružnog gospodarstva kao i u modernizaciji cestovne i željezničke infrastrukture.

Pred nama je mnogo posla čija uspješnost ovisi o dobroj suradnji i zajedničkoj usmjerenosti postavljenoj viziji i ciljevima. Siguran sam da ćemo u tome uspjeti jer Međimurje ne čeka i ne miruje, Međimurje je u pokretu!

Matija Posavec, mag. ing.

PREDGOVOR

Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA (JU REDEA), a prije 2018. godine Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o., ima vodeću ulogu u izradi strateških dokumenata za Međimursku županiju i općenito u procesu strateškog planiranja. Osim što smo koordinator izrade Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, sudjelovali smo u izradi svih dosadašnjih strateških akata za Međimursku županiju kao jedinicu regionalne (područne) samouprave, od Regionalnog operativnog programa Međimurske županije za razdoblje 2006. – 2013. do Razvojne strategije Međimurske županije do 2020. godine. Tijekom izrade navedenih strateških akata kontinuirano smo se prilagođavali novim uvjetima, zakonskim odredbama, propisima i smjernicama kako bi dokumenti strateškog planiranja bili što kvalitetniji, koncizniji i praktičniji za samu provedbu te kako bi u konačnici svim tijelima županije koristili u radu. JU REDEA stoga kao koordinator za strateško planiranje kontinuirano prati trendove na globalnom tržištu te ima ključnu ulogu u planiranju i usmjeravanju budućeg razvoja Međimurske županije.

Najnoviji strateški dokument za Međimursku županiju, Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine (u nastavku: Plan razvoja), predstavlja srednjoročni akt strateškog planiranja kojim je definiran okvir za daljnji razvoj Međimurske županije tijekom nove financijske perspektive Europske unije.

Plan razvoja je temeljni razvojni dokument Međimurske županije koji je povezan i usklađen s krovnim strateškim dokumentom Republike Hrvatske – Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje u tekstu: NRS 2030), sektorskim strategijama i ostalim strateškim dokumentima. Dokument je izrađen sukladno važećim zakonskim i podzakonskim aktima u sustavu strateškog planiranja i regionalnog razvoja. Plan razvoja je koherentan i sveobuhvatan dokument kojim se nastoji potaknuti ravnomjeran razvoj svih dijelova Međimurske županije, vodeći računa o njihovim specifičnostima.

Kao koordinator za strateško planiranje, sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17), JU REDEA je prilikom izrade Plana razvoja osigurala participativni pristup kojim je u proces izrade Plana razvoja uključena šira zajednica, tj. zainteresirani dionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora koji su predstavljali savjetodavne radne skupine. S ciljem prikupljanja prijedloga i mišljenja javnosti organizirane su dvije tematske radionice s radnim skupinama po područjima razvoja – Gospodarstvo, Poljoprivreda i turizam, Obrazovanje i tržište rada, Zdravstvo i socijalna skrb, Sport i kultura te Okoliš, prostor i infrastruktura, na temelju kojih je izrađena SWOT analiza po navedenim područjima.

Temeljni dio Plana razvoja predstavlja strateški okvir koji je definiran sukladno identificiranim potrebama i potencijalima područja na temelju višesektorskog i interdisciplinarnog pristupa. Strateški okvir sastoji se od nekoliko hijerarhijski strukturiranih cjelina – prioriteta javne politike Međimurske županije, posebnih ciljeva i mjera. Pritom je kroz analizu stanja ustanovljeno kako je budući razvoj Međimurske županije potrebno usmjeriti prema održivom razvoju te stvaranju zdravog, uključivog i otpornog društva temeljeno na zelenoj i digitalnoj tranziciji. Na strateški okvir veže se i indikativni financijski plan definiran na temelju proračuna Međimurske županije za 2021. i 2022. godinu s projekcijama za razdoblje do 2027. godine.

Uz sam dokument Plana razvoja izrađeni su i potrebni prateći dokumenti poput Strategije savjetovanja s javnošću, Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana te Strateške procjene utjecaja na okoliš, a tijekom cjelokupnog procesa izrade Plana razvoja proveden je postupak prethodnog vrednovanja sukladno zakonskim odredbama.

Dokument koji je pred vama predstavlja sažetak Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine koji kroz nekoliko poglavlja, s naglaskom na predstavljanje strateškog okvira, služi svim dionicima kao pomoć u osmišljavanju i pripremi projekata te kao provjera njihove usklađenosti s važećim strateškim okvirom.

VIZIJA RAZVOJA

Vizija u nastavku predstavlja željeni smjer razvoja Međimurske županije u srednjoročnom razdoblju do 2027. godine, definirano na temelju dijaloga i savjetovanja s predstavnicima radnih skupina i provedene analize stanja.

„MEĐIMURSKA ŽUPANIJA – ŽUPANIJA MOGUĆNOSTI“

Međimurska županija je po mjeri svakog stanovnika, što znači da svim žiteljima u skladu s njihovim potrebama pruža mogućnosti za postizanje osobnih ciljeva.

Stanovništvo koje uviđa prilike usudi se sanjati, planirati i težiti stalnom napretku i jedino tako Međimurska županija može postati i ostati vodeća regija u gospodarskom rastu te zelenoj i digitalnoj tranziciji, a da je društvo pritom zdravo, uključivo i otporno.

Na temelju ovako definirane vizije razrađen je strateški okvir Plana razvoja s prioritetima javne politike Međimurske županije, posebnim ciljevima i mjerama.

PRIORITETI JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE



STRATEŠKI OKVIR PLANA RAZVOJA MEĐIMURSKÉ ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE

1. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKÉ ŽUPANIJE ODRŽIVI RAZVOJ			Doprinos SC-ima NRS 2030
Naziv posebnog cilja		Mjere	
PC1	Konkurentno i inovativno gospodarstvo	1. Jačanje usluga potpore poduzetništvu	SC.1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo
		2. Poticanje primjene novih tehnologija i inovacija u javnom, gospodarskom i znanstvenom sektoru	
		3. Promicanje kružnog i održivog gospodarstva	
		4. Poticanje ulaganja u ljudske potencijale u privatnom sektoru	
		5. Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona	
		6. Promocija međimorskog gospodarstva na domaćim i stranim tržištima	
PC2	Suvremeno i otporno biogospodarstvo	1. Jačanje konkurentnosti i dodane vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ulaganjem u znanje i inovacije	SC.9 Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
		2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću	
		3. Poticanje udruživanja i razvoja poslovanja poljoprivrednika	
		4. Ulaganje u sektor pčelarstva te očuvanje autohtonih pasmina MŽ-a	
PC3	Održiv, inovativan i otporan turizam	1. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva	SC.1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo
		2. Jačanje kapaciteta, konkurentnosti, suradnje i kvalitete pružatelja usluga u turizmu	
		3. Podizanje turističke prepoznatljivosti Međimorske županije kao destinacije za kvalitetan odmor	
PC4	Kvalitetno i suvremeno obrazovanje	1. Jačanje kompetencija ljudskih potencijala u području odgoja i obrazovanja	SC.2 Obrazovani i zaposleni ljudi
		2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove	
		3. Povećanje fleksibilnosti obrazovanja	
		4. Promicanje vrijednosti znanja (obrazovanja i usavršavanja) u zanimanjima koja nedostaju	
		5. Popularizacija znanosti, tehnologije, medijske pismenosti (usmjereno općoj populaciji)	

2. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ZDRAVO, UKLJUČIVO I OTPORNO DRUŠTVO			Doprinos SC-ima NRS 2030
Naziv posebnog cilja		Mjere	
PC5	Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb	1. Promicanje zdravih stilova života od najranije dobi	SC.5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život
		2. Modernizacija zdravstvene infrastrukture i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite i skrbi	
		3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga	
PC6	Bogat i uključiv društveni život	1. Pобољшanje dostupnosti i vidljivosti sportsko-rekreativnih sadržaja	SC.5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život
		2. Razvoj sportske infrastrukture	
		3. Promicanje kulturnih i kreativnih industrija s naglaskom na uključivanje mladih	
		4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine	
		5. Uključivanje ranjivih skupina u društveni život	
PC7	Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima	1. Učinkovita civilna zaštita	SC.7 Sigurnost za stabilan razvoj
PC8	Dobro upravljanje u javnom sektoru	1. Povećanje učinkovitosti javne uprave	SC. 11 Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
		2. Upravljanje regionalnim razvojem u skladu sa strateškim usmjerenjem Međimurske županije	

3. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ZELENO I DIGITALNO MEĐIMURJE			Doprinos SC-ima NRS 2030
Naziv posebnog cilja		Mjere	
PC9	Održivo korištenje prirode i okoliša	1. Participativno i prilagodljivo upravljanje prirodom i okolišem	SC.8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
		2. Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša	
PC10	Energetska učinkovitost i korištenje OIE	1. Povećanje energetske učinkovitosti	
		2. Korištenje obnovljivih izvora energije	
PC11	Razvijena komunalna infrastruktura	1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom	
		2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje	
PC12	Suvremena prometna infrastruktura	1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	SC. 10 Održiva mobilnost
		2. Razvoj integriranog sustava javnog prijevoza	
PC13	Kvalitetan urbani i ruralni prostor	1. Razvoj pametnih i održivih sela i gradova	SC. 12 Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima

1. PRIORITET JAVNE POLITIKE – ODRŽIVI RAZVOJ

Gospodarstvo u Međimurskoj županiji može konkurirati na međunarodnoj razini zahvaljujući širokoj bazi stabilnih poduzeća prerađivačke industrije te konstantnoj prilagodbi trendovima. U nadolazećem razdoblju Međimurska županija želi dati snažan poticaj za usmjeravanje ka održivom gospodarstvu, u skladu s prvim razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije do 2030. U posljednje dvije godine posebno je do izražaja došla potreba za održivosti, a trendovi i područja ulaganja u sljedećem razdoblju su obnovljivi izvori energije, kružno gospodarstvo, društveno poduzetništvo i inovacije.

POSEBNI CILJEVI:

PC1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo

PC2 Suvremeno i otporno biogospodarstvo

PC3 Održiv, inovativan i otporan turizam

PC4 Kvalitetno i suvremeno obrazovanje

Posebni cilj 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Jačanje usluga potpore poduzetništvu	- Provođenje programa financijske potpore poduzetnicima - Informiranje i educiranje o raspoloživim financijskim instrumentima za sufinanciranje ulaganja (kredit, jamstva, potpore) - Umrežavanje PPI-ja (mreža BOND, suradnja na projektima, edukacijama, događajima) - Podrška jačanju znanja o rastu i razvoju poduzeća/obrtu te prijenosu poslovanja - Podrška razvoju Metalske jezgre Čakovec, TICM, MENEAE, drugih PPI-ja te RCK SJEVER - Organiziranje mjesečnih susreta s ciljanim temama za poduzetnike - Poticanje i jačanje percepcije javnosti o poduzetništvu	Međimurska županija, JLS-ovi, JU REDEA, TICM, MENEAE, ČAKRA, Metalska jezgra, ACT Grupa
2. Poticanje primjene novih tehnologija i inovacija u javnom, gospodarskom i znanstvenom sektoru	- Promicanje uključivanja u regionalne, nacionalne i globalne lance vrijednosti (u području tehnologije, organizacije, kvalitete i zaštite okoliša) - Poticanje digitalizacije poslovanja, razvoj digitalnih kompetencija i radnih mjesta - Poticanje razvojnih projekata u suradnji akademske i istraživačke zajednice, javnog sektora i gospodarstva - Poticanje suradnje znanstvenog i gospodarskog sektora (razvoj novih proizvoda, usluga i procesa) kroz aktivnosti Metalske jezgre Čakovec	JU REDEA, Metalska jezgra, TICM, MENEAE, ACT Grupa

3. Promicanje kružnog i održivog gospodarstva	- Provođenje radionica o važnosti kružnog gospodarstva u poslovanju i poticanje udruženja - Podizanje svijesti i poticanje na uporabu u poslovanju (s posebnim naglaskom na prerađivačku industriju) - Podrška stvaranju strateških partnerstava zbog održivog poslovanja - Povećanje energetske učinkovitosti i racionalno korištenje energije u privatnom sektoru	Organizacije civilnog društva, Međimurska županija, JU REDEA, TICM, HGK, ČAKRA, Metalska jezgra, komunalna poduzeća, MENE, SZ Humana Nova Čakovec
4. Poticanje ulaganja u ljudske potencijale u privatnom sektoru	- Promocija važnosti organizacijske kulture i intelektualnog kapitala poduzeća - Edukacije o upravljanju ljudskim potencijalima i poslovnim procesima - Poticanje poduzetnika na uvođenje praksi upravljanja ljudskim potencijalima - Poticanje inicijativa poslodavaca za pokretanje specifičnih programa obrazovanja i usavršavanja - Mogućnosti financiranja, educiranja i razmjena iskustava u gospodarskom sektoru iz EU izvora	Međimurska županija, JU REDEA, TICM, ČAKRA, MENE, JLS-ovi, HGK, HOK, Poduzetnički centar Prelog, Metalska jezgra, MEV, HZZ
5. Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona	- Stvaranje preduvjeta za funkcioniranje zona u skladu sa svim važećim prostornim i strateškim dokumentima - Suradnja s JLS-ovima na planiranju i razvoju poslovnih zona - Jačanje suradnje između JLS-ova, Međimurske županije i potpornih institucija (razvojne agencije, komore, financijske institucije) u razvoju kvalitetnih usluga za investitore	Međimurska županija, JLS-ovi, JU REDEA
6. Promocija međimorskog gospodarstva na domaćim i stranim tržištima	- Izrada marketinškog plana promicanja ulaganja u Međimursku županiju - Promicanje ulaganja u Međimursku županiju kroz izravne kontakte s potencijalnim ulagačima iz ciljnih sektora, lobiranje pri stranim gospodarskim komorama, veleposlanstvima i sl., posjeti specijaliziranim sajmovima, sudjelovanje na događajima	Međimurska županija, JU REDEA

Posebni cilj 2: Suvremeno i otporno biogospodarstvo

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Jačanje konkurentnosti i dodane vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ulaganjem u znanje i inovacije	- Poticanje ulaganja u nove i postojeće male preradbene kapacitete (uslužne sušare, uljare, novi pogoni za ekološku preradu voća i sl.) - Subvencioniranje prelaska na čistu i dostupniju energiju u procesima proizvodnje i prerade - Organizacija edukacija o menadžmentu u poljoprivredi (organizacijske i rukovoditeljske vještine) - Organiziranje promotivnih kampanja, marketinškog plana za postojeće i nove lokalne te „brendirane“ proizvode - Stvaranje „ambasadora“ međimorskih proizvoda - Stvaranje novih prepoznatljivih poljoprivrednih lokacija (npr. cesta biodinamike) - Uspostavljanje primjera dobrih praksi korištenja novih tehnologija u proizvodnji (npr. demonstrativne farme specijalizirane temeljem najzastupljenijih kultura u	Ministarstvo poljoprivrede (bivša Savjetodavna služba), JU REDEA, Međimurska županija, JLS-ovi, Udruženja poljoprivrednih proizvođača, Turistička zajednica Međimurske županije, ostale turističke zajednice na području MŽ-a, LAG-ovi, ČAKRA, HGK, Hrvatska poljoprivredna komora, Centar dr. Rudolfa Steinera,

	Međimurskoj županiji, demonstrativne farme u pčelarstvu) ▪ Savjetodavna podrška mladim nositeljima PG-a, kako bi prijenos znanja bio što uspješniji (posebice o generacijskom prijenosu poslovanja) ▪ Unaprjeđenje komunikacije, koordinacije i partnerstva između istraživačkih, obrazovnih i nadležnih institucija ▪ Rad na transformaciji ruralnih područja prema načelima „pametnih sela“ ▪ Poticanje ulaganja u istraživačke i razvojne projekte ▪ Podizanje svijesti o problemu nastajanja otpada (npr. <i>food waste</i>) te smanjenje ambalažnog otpada – organiziranje edukacija poljoprivrednika o primjerenom načinu odlaganja poljoprivrednog otpada (ambalaža od zaštitnih sredstava, održavanje prskalica, orošivača i sl.) ▪ Uključivanje novih modela kružne ekonomije u proizvodne procese („otpad jednog gospodarstva postaje sirovina drugog gospodarstva“) ▪ Poticanje upotrebe biognojiva i kompostiranja kako bi se smanjila upotreba mineralnih gnojiva ▪ Uspostava tzv. regionalnog centra za savjetovanje o održivim oblicima poljoprivrede ▪ Poticanje holističkih oblika poljoprivredne proizvodnje (npr. biodinamička poljoprivreda) ▪ Jačanje svijesti o sjetvi međukultura u ratarstvu	udruženje ugostitelja; udruge za očuvanje biološke raznolikosti
2. Dobro upravljanje tlom, vodom i bioraznolikošću	▪ Stimuliranje okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta putem poticajnih mjera ▪ Uvođenje dodatne prednosti kod zakupa zemljišta za one poljoprivrednike čija će proizvodnja biti u skladu s očuvanjem biološke i krajobrazne raznolikosti (ekološki poljoprivrednici, proizvodnja proteinskih usjeva) ▪ Učestalije uzorkovanje i izrađivanje analize tla poljoprivrednih površina ▪ Povećanje ulaganja u izgradnju i modernizaciju sustava navodnjavanja i odvodnje ▪ Jačanje regionalizacije poljoprivredne proizvodnje ▪ Korištenje (ispitanih) lokalnih biljnih vrsta u poljoprivrednoj proizvodnji ▪ Podizanje svijesti o nutritivnim vrijednostima i prednostima tradicionalnih sorti (posebice voćnih vrsta)	Međimurska županija, JLS-ovi, Hrvatske vode, Državna geodetska uprava, Ministarstvo poljoprivrede (bivša savjetodavna služba), JU REDEA, udruge proizvođača, LAG-ovi, Centar dr. Rudolfa Steinera, udruge za očuvanje biološke raznolikosti
3. Poticanje udruživanja i razvoja poslovanja poljoprivrednika	▪ Pružanje podrške i potpore poljoprivrednicima prilikom i nakon osnutka udruženja (pomoć kod operativnih, administrativnih obveza) ▪ Naglašavanje važnosti povezivanja poljoprivrednika s ciljem jačeg nastupa i pregovaračke snage na tržištu ▪ Organizacija sajмова, dana otvorenih vrata, poslovnih foruma i izložbi ▪ Uvođenje tzv. jamstva prilikom udruživanja poljoprivrednika ▪ Potpora osnivanju i djelovanju kratkih lanaca opskrbe ▪ Iniciranje regionalnih suradnji i partnerstva o promociji međimurskih proizvoda (npr. specijalizirane trgovine – partnerstvo Istarske i Međimurske županije kroz kratke lance opskrbe) ▪ Potpora postojećim organizacijama poljoprivrednika u kriznim vremenima (npr. pandemija, nemogućnost plasmana proizvoda, pojava bolesti i sl.)	Međimurska županija, JLS-ovi, ČAKRA, LAG-ovi, Ministarstvo poljoprivrede (bivša Savjetodavna služba), JU REDEA, Centar dr. Rudolfa Steinera, udruge proizvođača

	- Promocija uspješnih modela i primjera dobrih praksi prilikom udruživanja poljoprivrednika - Unaprjeđenje i razvoj logističke infrastrukture – osnivanje skladišnih, preradbenih i distributivnih centara	
4. Ulaganje u sektor pčelarstva te očuvanje autohtonih pasmina MŽ-a	- Razvoj pčelarskih proizvoda s dodanom vrijednošću – proizvodnja matične mliječi, kozmetičkih proizvoda, mednih mješavina i sl. - Promocija uključivanja mladih u pčelarstvo - Ulaganje u tzv. hotele za pčele (uslužno pčelarstvo) - Sufinanciranje opreme za pčelare - Podizanje brojčanog stanja uzgojno valjanih kobilica i pastuha priznate hrvatske autohtone pasmine – međimurski konj - Uključivanje međimurskog konja u nove oblike poljoprivredne proizvodnje i podizanje organske tvari tla - Zaštita i naponi za očuvanje svih autohtonih pasmina Međimurske županije (ustanovljena Centra za autohtone pasmine)	Ministarstvo poljoprivrede, Međimurska županija, JLS-ovi, pčelarske udruge (Agacija i Nektar), JU REDEA, Udruga uzgajivača međimurskog konja „Međimurec“, udruge za očuvanje biološke raznolikosti, Javna ustanova Međimurska priroda, Centar za uzgoj i zaštitu međimurskog konja – Cujzek, LAG-ovi, Centar dr. Rudolfa Steinera

Posebni cilj 3: Održiv, inovativan i otporan turizam

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva	- Podizanje razine svijesti stanovništva o blagodatima aktivnog načina života (<i>outdoor</i> turizam) - Poticanje i promocija selektivnih oblika turističke ponude (npr. Uvrštavanje tzv. Api-turizma – api-terapije u novu turističku ponudu) - Poticanje jačeg povezivanja i suradnje s lokalnim poljoprivrednim proizvođačima u svrhu postizanja konkurentnijeg turističkog lanca vrijednosti - Stvaranje integriranih turističkih proizvoda temeljenih na kulturnoj i prirodnoj baštini - Poticanje digitalne transformacije turističkih usluga – razvoj „pametnih destinacija“ - Izgradnja i modernizacija turističke infrastrukture uz poticanje ulaganja u održiv, niskougljični rast turizma i korištenje obnovljivih izvora energije	Turističke zajednice, LAG-ovi, organizacije civilnog društva, JLS-ovi, Međimurska županija
2. Jačanje kapaciteta, konkurentnosti, suradnje i kvalitete pružatelja usluga u turizmu	- Podizanje razine svijesti i vještina (edukativne aktivnosti, kampanje i sl.) - Jačanje kapaciteta sustava turističkih zajednica - Jačanje kapaciteta za zastupanje zajedničkih interesa - Poticanje cjeloživotnog obrazovanja dionika u turističkim djelatnostima - Provedba projekata i programa za podizanje razine kvalitete pruženih usluga - Povezivanje pružatelja turističkih usluga radi diversifikacije i stvaranje dodane vrijednosti proizvoda - Postizanje sinergijskih učinaka i razvoj novih itinerara	Međimurska županija, ČAKRA, JLS-ovi, turističke zajednice, udruge ugostitelja, POU Čakovec, srednje škole, MEV
	Brendiranje turističkih proizvoda i usluga i promocija Međimurske županije kao cjelovite turističke destinacije	Turističke zajednice, JU REDEA, Međimurska

3. Podizanje turističke prepoznatljivosti Međimurske županije kao destinacije za kvalitetan odmor	▪ Podizanje razine svijesti o kvaliteti proizvoda i usluga ▪ Jačanje promotivnih kampanja o prirodnim bogatstvima i kvalitetnom aktivnom odmoru u Međimurskoj županiji u skladu s akcijama „Međimurje u pokretu“ i „Međimurje daje više“ ▪ Sudjelovanje na sajmovima u svrhu promocije Međimurske županije kao turističke destinacije ▪ Plan proizvoda i usluga za koje će se razvijati sustav kvalitete	županija, Grad Čakovec, LAG-ovi, JLS-ovi
--	---	--

Posebni cilj 4: Kvalitetno i suvremeno obrazovanje

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Jačanje kompetencija ljudskih potencijala u području odgoja i obrazovanja	- Edukativne aktivnosti usmjerene odgojnom i nastavnom osoblju u svrhu uvođenja inovativnih pristupa i metodike podučavanja - Edukacija mentora (majstori, izvoditelji praktične nastave, primatelji studenata/učenika na praksu) - Podrška poslodavcima u razvoju programa stručne prakse i pripravništva - Afirmacija nastavničkog zanimanja, sustavno vrednovanje i nagrađivanje rada nastavnika te poticanje izvrsnosti - Afirmacija stručne prosudbe u školama - Suradnja među različitim razinama obrazovanja	Međimurska županija, JLS-ovi, odgojno-obrazovne ustanove
2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove	- Rekonstrukcija, dogradnja i izgradnja dječjih vrtića - Rekonstrukcija, dogradnja i izgradnja škola za cjelodnevnu nastavu / radionice za praktičnu nastavu, uključujući školske sportske dvorane - Opremanje odgojno-obrazovnih ustanova - Zapošljavanje i edukacija nastavnog osoblja i odgojitelja te stručnih službi u skladu s potrebama	Međimurska županija, JLS-ovi
3. Povećanje fleksibilnosti obrazovanja	- Razvoj programa i sadržaja za cjelodnevnu nastavu s naglaskom na fleksibilnost obrazovanja za VUCA svijet (svijet velike količine brzih promjena, neizvjesnosti, sve veće kompleksnosti i dvosmislenosti) i poticanje demokratske kulture - Uvođenje novih i inovativnih metoda u obrazovanju - Angažiranje i motiviranje učenika u obrazovnom procesu na uključivanje u dodatne programe i aktivnosti (dodatna nastava u školama, fakultativna nastava – učiniti sadržaje dostupnijim u samim školama, vodeći računa o afinitetima učenika) - Uključivanje stručnjaka iz prakse u nastavu u obrazovnim ustanovama - Prilagodba nastavnih programa gospodarskim trendovima, zelenim i digitalnim poslovima (npr. kroz centre kompetentnosti) - Uvođenje poduzetničkih inicijativa u obrazovnom sektoru (od predškolskog do visokog obrazovanja) i jačanje poduzetničkih vještina	Međimurska županija, JLS-ovi, odgojno-obrazovne ustanove
4. Promicanje vrijednosti znanja (obrazovanja i usavršavanja) u zanimanjima koja nedostaju	- Određivanje modela deficitarnih zanimanja i promocija deficitarnih zanimanja - Sustavno savjetovanje i orijentacija u odabiru i razvoju karijere – nadogradnja i prilagodba sustava profesionalnog usmjeravanja - Usklađivanje programa stipendiranja s potrebama na tržištu rada - Uspostava sustava praćenja stipendiranih (određivanje/ujednačavanje kriterija, opravdavanje stipendije – koordinacija s nacionalnom razinom) - Analiza i praćenje podataka o broju i zapošljivosti visokoobrazovanih osoba na razini županije - Razvoj novih programa na Učiteljskom fakultetu prilagođenih potrebama tržišta (npr. učitelj s	Međimurska županija, Metalska jezgra Čakovec, HOK, HGK, POU, obrazovne ustanove

	cjeloživotnim obrazovanjem i obrazovanjem odraslih; učitelj edukator rehabilitator i dr.) ▪ Aktivnosti promicanja cjeloživotnog učenja, kontinuirano poticanje i prilagođavanje programa cjeloživotnog učenja svih ustanova za obrazovanje odraslih, provedba sustava vaučera ▪ Pučko otvoreno učilište Čakovec – centar kompetencija za cjeloživotno učenje	
5. Popularizacija znanosti, tehnologije, medijske pismenosti (usmjereno općoj populaciji)	▪ Osnivanje Itea centra znanosti ▪ Projekti popularizacije znanosti, ST(R)EAM-a ▪ Projekti promicanja medijske pismenosti, edukacija stanovništva o kritičkom sagledavanju informacija dostupnim u medijskom prostoru ▪ Edukacija stanovništva o prednostima novih tehnologija i utjecaju na svakodnevni život	Međimurska županija, JLS-ovi, Metalska jezgra Čakovec, TICM, MENEa, odgojno-obrazovne ustanove

2. PRIORITET JAVNE POLITIKE – ZDRAVO, UKLJUČIVO I OTPORNO DRUŠTVO

Međimurska županija osigurava svom stanovništvu pretpostavke za zdravo, uključivo i otporno društvo u stabilnoj i sigurnoj Hrvatskoj (u skladu s drugim razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije do 2030.). Posljednjih godina povećala se svjesnost o utjecaju nepredvidivih zdravstvenih i prirodnih ugroza, a neizvjesnost je postala svakodnevni izazov svih javnih servisa i čitavog stanovništva. Upravo je iz tog razloga važno stalno ulaganje u kvalitetu zdravstvene i socijalne skrbi te sustav civilne zaštite, ali i u edukaciju stanovništva o prevenciji bolesti i postupanju u slučaju ugroza. Mentalno zdravlje stanovništva nameće se kao jedan o prioriteta u neizvjesnim vremenima, što kulturu i sport čini dodatnim uzdanicama u postizanju dobrobiti stanovništva. Sve to nemoguće je postići bez učinkovitog javnog sektora koji počiva na načelima dobrog upravljanja.

POSEBNI CILJEVI:

PC5 Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb

PC6 Bogat i uključiv društveni život

PC7 Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima

PC8 Dobro upravljanje u javnom sektoru.

Posebni cilj 5: Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Promicanje zdravih stilova života od najranije dobi	- Nastavak promicanja zdravih životnih stilova (zdravstvena pismenost i kultura; zdrava i raznovrsna prehrana, kretanje, sportska rekreacija i dr.), uključujući edukacije poput osnovnih principa za održavanje na životu - Osnaživanje primarne zdravstvene zaštite i Zavoda za javno zdravstvo za provedbu programa prevencije pretilosti i njihova promocija - Uspostava specijalizirane ustanove za preventivne aktivnosti u vezi s dijabetesom i kardiovaskularnim bolestima - Promicanje psihološkog zdravlja i dobrobiti – mentalna higijena i mentalno zdravlje - Organizacija događaja i promotivnih kampanja usmjerenih na promicanje zdravih životnih stilova - Promicanje važnosti preventivnih pregleda (posebice s razine obiteljskih liječnika), uključujući provedbu nacionalnih programa ranog otkrivanja raka - Poticanje zdrave prehrane u predškolskim i školskim ustanovama – pilot-projekt promicanja zdrave prehrane u srednjim školama (suradnja s restoranom Graditeljske škole te Srednjom školom Prelog (vršnjačka edukacija))	Međimurska županija, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, liječnici obiteljske medicine, odgojno-obrazovne ustanove – suradnja s organizacijama civilnog društva

	▪ Povećanje broja i sastava timova javnog zdravstva zaduženih za provedbu preventivnih programa	
2. Modernizacija zdravstvene infrastrukture i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite i skrbi	▪ Popunjavanje mreže primarne zdravstvene zaštite u skladu s realnim potrebama i demografskim karakteristikama Međimurske županije (poticanje skupnih praksi, financiranje većeg broja specijalizacija) ▪ Zagovaranje potrebe uključivanja molekularnih biologa u sastav mikrobiološkog tima pri ZZJZ-u MŽ-a ▪ Nastavak digitalizacije zdravstvenog sustava (umrežavanje svih ustanova u zdravstvu) – integracija podataka između ŽBČ-a i primarne zdravstvene zaštite uvidom u BIS, primjena telemedicine ▪ Uvođenje sustava upravljanja ljudskim potencijalima u zdravstvene ustanove – planiranje u skladu s radnim opterećenjem, planiranje sustavne edukacije i potrebnih specijalizacija na svim razinama; zagovaranje vrednovanja visokog (diplomskog) stupnja obrazovanja iz područja sestrinstva ▪ Uspostava modela rane intervencije – oformiti tim s dječjim psihijatrom, neuropedijatrom, edukacijskim rehabilitatorom, logopedom specijaliziranim za ranu intervenciju, uspostava sustava probira u primarnoj zdravstvenoj zaštiti; određivanje kriterija za provođenje terapije ▪ Poboljšanje sustava zdravstvene skrbi za sportaše (prostori i stručnjaci sportske medicine) ▪ Formiranje multidisciplinarnih timova za podršku oboljelima od dijabetesa ▪ Uspostava mobilnog psihijatrijskog tima za hitne slučajeve ▪ Jačanje kapaciteta odjela onkologije, osiguravanje psihološke pomoći oboljelima od malignih i kroničnih bolesti te mogućnost rehabilitacije – povećati broj zaposlenih psihologa i socijalnih radnika u ŽBČ-u; razvoj pilot-projekta za djelovanje od dijagnoze; umrežavanje svih ustanova te definiranje procesa za pružanje podrške oboljelima i njihovim obiteljima ▪ Ulaganje u infrastrukturu i opremanje zdravstvenih ustanova u skladu s potrebama (ZZJZ, ŽBČ, ambulate Doma zdravlja izvan Čakovca, ZHMMŽ) ▪ Dodatni razvoj palijativne skrbi – osiguravanje prostornih kapaciteta (prijedlog: zgrada Feštetić); jačanje koordinacije s ostalim ustanovama (uključujući i koordinaciju s CZSS-om); jačanje ljudskih potencijala (patronažne sestre) te osiguravanje medicinskih pomagala ▪ Razvoj dugotrajne skrbi za osobe s mentalnim oboljenjima – psihosocijalna pomoć u zajednici, suradnja s institucijama s područja socijalne skrbi – pilot-projekt ▪ Zagovaranje uspostave tercijarne zdravstvene zaštite i daljnje decentralizacije države u zdravstvu – osnivanje KB-a/KBC-a za sjever države ▪ Širenje mreže automatskih vanjskih defibrilatora i jačanje svijesti o njihovoj primjeni (kroz Edukacijsko-simulacijski centar Zavoda za hitnu medicinu Međimurske županije) ▪ Lobiranje na državnoj razini za formiranje jednog tima helikopterske hitne pomoći za sjever Hrvatske u Čakovcu	Međimurska županija, Županijska bolnica Čakovec, Dom zdravlja Čakovec, Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije

3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga	▪ Uvođenje standarda kvalitete i sustava kontrole kvalitete usluge domova za starije i nemoćne radi ujednačenosti usluge i cijene prema kategoriji ▪ Izgradnja domova za starije i nemoćne, s dnevnim i poludnevnim boravcima ▪ Razvoj modela za definiranje socijalnih rizika i zagovaranje prema nacionalnoj razini ▪ Uspostava stambenih zajednica za mlade koji izlaze iz sustava skrbi ▪ Organizirano stanovanje za osobe bez odgovarajuće skrbi ▪ Osiguravanje smještaja za beskućnike ▪ Uspostava registra socijalnih usluga ▪ Uspostava objedinjenog centra za pružanje usluga u zajednici (od rane intervencije do radne integracije) ▪ Provedba protokola međusektorske suradnje te sustavno provođenje aktivnosti rane intervencije od dijagnostike i savjetovanja do terapijskih i rehabilitacijskih usluga ▪ Uspostava resursnih centara u romskim naseljima za djelovanje interdisciplinarnih mobilnih timova; uvođenje socijalnog mentorstva za romske obitelji ▪ Definiranje međusektorskih timova (pod koordinacijom Međimurske županije) za pitanja romske nacionalne manjine kako bi se osigurao kontinuitet provedbe aktivnosti/programa ▪ Osiguravanje odgovarajućih stručnjaka u školama u skladu s realnim potrebama ▪ Aktivnosti psihosocijalne podrške udomiteljskim obiteljima i korisnicima ▪ Prihvat djece i maloljetnika s poremećajima u ponašanju – psihosocijalna pomoć, poludnevni boravak, mobilni timovi – usluga privremenog smještaja u kriznim situacijama (prihvat) pruža se djeci i mlađim punoljetnim osobama s problemima u ponašanju i teškoćama mentalnog zdravlja koja se zateknu u skitnji, bez nadzora roditelja ili drugih odraslih osoba, do povratka u vlastitu ili udomiteljsku obitelj, dom socijalne skrbi ili dok im se ne osigura smještaj na drugi način, u najduljem trajanju do 72 h ▪ Provedba aktivnosti/projekata socijalne aktivacije ▪ Aktivnosti radne integracije – sprega s društvenim poduzetništvom, senzibilizacija poslodavaca za zapošljavanje romske nacionalne manjine i osoba s invaliditetom te razvojnim poteškoćama ▪ Razvoj novih usluga Centra za pomoć u kući u skladu s potrebama svih skupina (uključujući osobe s invaliditetom) ▪ Uspostava učinkovitog modela sufinanciranja udruga u socijalnoj skrbi radi jačanja njihovih kapaciteta i osiguravanja kontinuiteta socijalnih usluga ▪ Uvođenje sustava socijalnih iskaznica za sve potrebite građane Međimurske županije	Međimurska županija, JLS, CZSS, Crveni križ, Centar za pomoć u kući, MURID, Socijalna zadruga Humana Nova
---	---	--

Posebni cilj 6: Bogat i uključiv društveni život

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Pобољшanje dostupnosti i vidljivosti sportsko-rekreativnih sadržaja	▪ Uspostava platforme za poboljšanje vidljivosti sportskih i rekreativnih sadržaja na području MŽ-a / aplikacija (međimurska sportska putovnica) ▪ Obuka plivanja – nastavak nakon obaveznog programa u 3. razredu ▪ Osiguravanje veće dostupnosti programa baznih sportova djeci predškolskog uzrasta (u sklopu redovnog programa), posebno u područjima izvan gradova ▪ Provedba programa u okviru Europske regije sporta 2022. i osiguravanje kasnijeg kontinuiteta pokrenutih manifestacija – nove rute za hodanje/planinarenje, mini biciklijade, festival sportske rekreacije osoba s invaliditetom... ▪ Nastavak akcija promicanja rekreativnih aktivnosti i kretanja među stanovništvom ▪ Nastavak projekata uključivanja različitih skupina stanovništva u sport, rekreaciju i aktivnosti u prirodi – razvoj novih prikladnih programa / besplatnih programa za stariju životnu dob / besplatnih zdravstveno usmjerenih programa za osobe oboljele od različitih kroničnih bolesti i stanja ▪ Veća zastupljenost vodenih sportova, avanturistički sportovi ▪ Imenovanje povjerenika za uključivanje osoba s invaliditetom svih životnih dobi u sportske aktivnosti	Međimurska županija, JLS-ovi, Zajednica sportskih udruga i saveza Međimurske županije, sportski klubovi i udruge
2. Razvoj sportske infrastrukture	▪ Strategija razvoja sportske infrastrukture – registar sportske infrastrukture (cjelokupan) ▪ Izgradnja i adaptacija potrebne sportske infrastrukture ▪ Razvoj modela učinkovitog korištenja sportskih objekata ▪ Zapošljavanje profesionalnih ljudskih resursa u sportu i rekreaciji radi očuvanja izvrsnosti i kvalitete u sektoru sporta (model financiranja)	Međimurska županija, Zajednica sportskih udruga i saveza Međimurske županije, sportski klubovi i udruge, JLS-ovi
3. Promicanje kulturnih i kreativnih industrija s naglaskom na uključivanje mladih	▪ Osnivanje inkubatora kreativnih industrija (regionalni centar za razvoj kreativnih, digitalnih i audiovizualnih industrija) ▪ Razvijanje digitalnog časopisa (suвремена umjetnost) ▪ Edukacije s ciljem stjecanja vještina strateškog planiranja i provedbe programa, projekata i aktivnosti u području kulture te stjecanja kompetencija za samostalni umjetnički rad, edukacija menadžera doživljaja ▪ Programi promicanja suvremene umjetnosti temeljene na spoju s tradicijom ▪ Edukacija sudionika i publike o kulturno-umjetničkim praksama (veza s odgojno-obrazovnim ustanovama i uključivanje u nastavni program)	Međimurska županija, JU REDEA, institucije i OCD u kulturi, TICM
4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine	▪ Ulaganje u rekonstrukciju i revitalizaciju kulturne baštine (obnova palače Starog grada u Čakovcu (prioritet: statička sanacija) – južni bedem i rekonstrukcija kule; revitalizacija CZP sv. Jelena u Šenkovcu, obnova i revitalizacija dvorca grofa Feštetića, prezentacijsko-edukativni centar „Sv. Jeronim“ i sl.) ▪ Izgradnja i adaptacija prostora za održavanje događaja i razvoj sadržaja iz područja kulture ▪ Jačanje sinergije između umjetničkog stvaralaštva (mladi umjetnici) i kulturne baštine/naslijeđa ▪ Daljnji razvoj programa knjižnica (zavičajne zbirke)	Međimurska županija, JLS-ovi, ustanove u kulturi (KČČ, MMČ, CZK) u suradnji s OCD-om

	▪ Edukacije djelatnika u kulturi o marketingu radi učinkovitije revitalizacije	
5. Uključivanje ranjivih skupina u društveni život	▪ Provođenje programa volontiranja ranjivih skupina u društvenim sadržajima (npr. sportskim, kulturnim, zaštiti okoliša), prvenstveno osoba starije životne dobi i OSI ▪ Osmišljavanje i provedba kulturnih i sportskih programa prilagođenih ranjivim skupinama društva ▪ Prilagodba kulturnih sadržaja specifičnim skupinama društva i edukacija osoblja o interpretaciji u skladu sa specifičnostima pojedinih ciljnih skupina	Međimurska županija, JLS

Posebni cilj 7: Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Učinkovita civilna zaštita	▪ Jačanje svijesti stanovništva o postupanju prilikom prirodnih i tehničko-tehnoloških ugroza (organizacija radionica i javnih događanja, priprema tiskanih materijala...) ▪ Sustavno planiranje i provedba pripremih aktivnosti za slučajeve masovnih nesreća (definiranje procesa, periodička provedba vježbi, edukacija stanovništva kroz civilnu zaštitu) ▪ Provedba aktivnosti popularizacije civilne zaštite (posebno među mlađom populacijom) ▪ Obučavanje i opremanje postrojbi civilne zaštite ▪ Ulaganje u sustav prevencije štete od tuče (obrana od tuče) ▪ Ispitivanje utjecaja regulacije rijeka na poplave, uvođenje prirodne zaštite od poplava ▪ Izgradnja i održavanje nasipa kao zaštita od poplava ▪ Izgradnja i održavanje prilaznih puteva i pristupa do nasipa ▪ Izgradnja prilaza/spuštališta na rijeci Muri za potrebe žurnih službi (uz moguće korištenje u turističke svrhe) ▪ Izgradnja edukativnog Centra o zaštiti od erozivnih procesa (Gornji Mihaljevec) ▪ Izgradnja i opremanje objekta Centra za obuku potražnih timova koji će voditi HGSS	Hrvatske vode, HGSS, Međimurska županija, JLS-ovi, vatrogasna zajednica, Ravnateljstvo civilne zaštite, organizacije civilnog društva

Posebni cilj 8: Dobro upravljanje u javnom sektoru

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Povećanje učinkovitosti javne uprave	▪ Praćenje učinkovitosti rada javnih institucija ▪ Kontinuirano praćenje zadovoljstva, razvojnih i drugih potreba djelatnika u javnom sektoru te provedba potrebnih aktivnosti ▪ Povećanje transparentnosti rada javnih institucija ▪ Promicanje i primjena dobrih praksi u dobrom upravljanju ▪ Učinkovito upravljanje imovinom u javnom vlasništvu, aktivacija nedovoljno iskorištene imovine u razvojne svrhe	Međimurska županija, JLS, javne institucije
2. Upravljanje regionalnim razvojem u skladu sa strateškim usmjerenjem Međimurske županije	• Vođenje baze i praćenje provedbe projekata, s naglaskom na strateške projekte • Praćenje i vrednovanje provedbe strateških dokumenata na svim razinama • Učinkovito upravljanje područjem urbane aglomeracije grada Čakovca • Dodjela izravne pomoći mladim obiteljima u svrhu smanjenja depopulacije i druge aktivnosti demografske politike koje izlaze iz okvira ostalih posebnih ciljeva	Međimurska županija, JU REDEA, JLS

3. PRIORITET JAVNE POLITIKE – ZELENO I DIGITALNO MEĐIMURJE

Zeleno i digitalno Međimurje treći je razvojni prioritet javne politike koji će se ostvariti očuvanjem prirodnih resursa, korištenjem obnovljivih izvora energije, razvojem komunalne infrastrukture i suvremenom prometnom infrastrukturom kao i učinkovitim korištenjem prostornih resursa. Međimurska županija je vodeći primjer u djelotvornosti gospodarenja otpadom stoga će se i dalje intenzivirati aktivnosti usmjerene u smanjivanje otpada te u uvođenje kružnog gospodarstva kao i u modernizaciju cestovne i željezničke infrastrukture. Digitalna transformacija je preduvjet za razvoj pametnih sela i gradova kao i za dostupnost digitalnim javnim uslugama.

POSEBNI CILJEVI:

PC9 Održivo korištenje prirode i okoliša

PC10 Energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije

PC11 Razvijena komunalna infrastruktura

PC12 Suvremena prometna infrastruktura

PC13 Kvalitetan urbani i ruralni prostor

Posebni cilj 9: Održivo korištenje prirode i okoliša

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Participativno i prilagodljivo upravljanje prirodom i okolišem	- Provođenje aktivnosti istraživanja i praćenja stanja sastavnica prirode (biljnih i životinjskih vrsta, staništa, reljefnih oblika, krajobraznih vrijednosti, stranih vrsta, tla, vode, sveukupne biološke i krajobrazne raznolikosti) - Revizija planova upravljanja za zaštićena područja u Međimurskoj županiji - Provođenje mjera za poboljšanje stanja prirode i okoliša - Povećan nadzor nad aktivnostima u zaštićenim prirodnim područjima Međimurske županije - Provođenje mjera na poboljšanju stanja očuvanosti ciljanih vrsta i stanišnih tipova za područja ekološke mreže Natura 2000 - Zaštita od erozivnih procesa / klizišta - Sanacija degradiranih prirodnih prostora - Izgradnja, obnova i revitalizacija zelenih površina, šuma, parkova i staništa - Pojačana sadnja stabala u urbanim područjima te poticanje sadnje autohtonih vrsta stabala - Revitalizacija preostalih vodotoka izvan i unutar naselja (a ne njihovo zacjevljivanje) te korištenje prostora uz vodotoke za rekreaciju	Međimurska priroda, Međimurska županija, Hrvatske šume, Međimurske vode, Hrvatske vode, JLS-ovi, LAG-ovi, organizacije civilnog društva, Centar dr. Rudolfa Steinera

2. Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša	▪ Provođenje promidžbenih i edukativnih aktivnosti i kampanja na temu zaštite okoliša i prirode ▪ Jačanje svijesti o negativnom utjecaju uporabe kemijskih sredstava u poljoprivredi ▪ Upravljanje posjećivanjem u zaštićenim dijelovima prirode s ciljem zaštite ugroženih staništa i jačanja svijesti o značaju očuvanja prirode za očuvanje ljudskih resursa ▪ Kreiranje, obnova i održavanje posjetiteljske infrastrukture u zaštićenim prirodnim područjima (info-ploče, poučne staze, promatračnice za ptice, posjetiteljski centri i sl.) ▪ Poticanje tradicionalnog načina korištenja prostora na području Prekograničnog rezervata biosfere Mura – Drava – Dunav (npr. način košnje, živičnjak) ▪ Suradnja s lokalnom zajednicom i organizacija manifestacija s ciljem promocije tradicionalnog načina korištenja prostora vezano za zaštitu prirode i okoliša ▪ Jačanje kapaciteta komunalnih redara, lovočuvara, ribočuvara, šumara i ostalih osoba zaduženih/angažiranih za očuvanje pojedinih dijelova prirode i okoliša za uočavanje i prikladno rješavanje problema u prirodi (stradavanje strogo zaštićenih vrsta, dojave građana komunalnim redarima o nalazima zmija, šišmiša i sl., pomoć u sprečavanju degradacije posebno vrijednih i ugroženih staništa i sl.) ▪ Uspostava sustava mjerenja i trajno praćenje stanja okoliša	Međimurska priroda, Međimurska županija, Hrvatske šume, JLS-ovi, Međimurske vode, Hrvatske vode, LAG-ovi, organizacije civilnog društva, Centar dr. Rudolfa Steinera
---	---	--

Posebni cilj 10: Energetska učinkovitost i korištenje OIE-a

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Povećanje energetske učinkovitosti	▪ Savjetodavne usluge, informativne kampanje i kampanje podizanja svijesti o povećanju energetske učinkovitosti i važnosti energetske obnove ▪ Poticanje i primjena najnovijih standarda građenja kod izgradnje novih objekata ili rekonstrukcije postojećih (zelena gradnja, nZEB) ▪ Kontinuirano provođenje sustavnog gospodarenja energijom u svim javnim objektima Međimurske županije (mjerenje i upravljanje potrošnjom energije) te poticanje šire javnosti na racionalno korištenje energije u privatnom sektoru ▪ Integracija novih tehnologija, materijala i korištenje inovativnih rješenja i vještina ▪ Provedba projekata za smanjenje energetske siromaštva ▪ Modernizacija javne rasvjete, razine rasvjetljenosti i smanjenje svjetlosnog zagađenja na području Međimurske županije	Međimurska energetska agencija MENE, JLS-ovi, Međimurska županija
2. Korištenje obnovljivih izvora energije	▪ Kampanje podizanja svijesti o mogućnostima korištenja obnovljivih izvora energije u kombinaciji s pametnim mrežama i učinkovitim skladištenjem te e-mobilnošću ▪ Integracija novih tehnologija, proizvoda i sustava s ciljem veće iskorištenosti OIE-a u privatnom i javnom sektoru	Međimurska energetska agencija MENE, JLS-ovi, Međimurska županija

	▪ Poticanje proizvodnje toplinske, električne i rashladne energije iz obnovljivih izvora energije (pogotovo sunčane i geotermalne energije) ▪ Poticanje izgradnje sunčanih elektrana na neobradivim površinama i krovovima objekata	
--	--	--

Posebni cilj 11: Razvijena komunalna infrastruktura

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom	▪ Informativne i edukativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom ▪ Informativne i edukativne aktivnosti o dodanim vrijednostima uporabe i ponovne uporabe ▪ Podizanje svijesti o uporabi u kućanstvima ▪ Podizanje svijesti i poticanje na uporabu u poslovanju (s posebnim naglaskom na prerađivačku ind.) i povezivanje raznih industrija s ciljem uporabe otpada ▪ Aktivnosti usmjerene na povećanje odvajanja biootpada kako bi se utjecalo na smanjivanje količine miješanog komunalnog otpada ▪ Aktivnosti o promicanju kružnog gospodarstva u poslovanju i poticanje poduzeća na sinergijsko djelovanje ▪ Pojačan nadzor prirodno vrijednih lokaliteta od strane komunalnih redara, lovočuvara, ribočuvara, šumara i ostalih osoba zaduženih/angažiranih za očuvanje pojedinih dijelova prirode i okoliša ▪ Provedba akcija čišćenja okoliša ▪ Sanacija zatvorenih i divljih odlagališta ▪ Osiguranje prostora za besplatno odlaganje otpada (glomazni, građevinski i sl.) radi sprječavanja i smanjenja divljih odlagališta ▪ Izgradnja reciklažnih dvorišta, kompostana i nabava novih komunalnih vozila i opreme ▪ Izgradnja i uspostava Centra za ponovnu uporabu (drvo, elektronički otpad, igračke itd.)	Međimurska županija, komunalna poduzeća, Međimurska priroda, JLS-ovi, LAG-ovi, obrazovne institucije, organizacije civilnog društva, javna poduzeća
2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje	▪ Jačanje svijesti stanovništva o važnosti priključenja na dostupnu komunalnu infrastrukturu, prvenstveno kanalizacijsku i vodoopskrbnu mrežu ▪ Razvoj poticajnih mjera za povećanje priključivanja na sustav vodoopskrbe i kanalizacije ▪ Očuvanje i poticanje dobrog gospodarenja okolnim i podzemnim vodama ▪ Očuvanje oborinskih voda kroz rezervoare (bazeni, cisterne i sl.) s ciljem ponovnog korištenja i usporavanja otjecanja ▪ Povećanje sigurnosti opskrbe pitkom vodom iz vodoopskrbnog sustava kroz proširenje kapaciteta vodocrpilišta, izgradnju novih vodospremnika i magistralnih (spojnih) cjevovoda te rekonstrukciju pojedinih dionica postojećih magistralnih cjevovoda ▪ Ugradnja suvremenih sustava praćenja stanja u vodoopskrbnom sustavu s ciljem smanjenja gubitaka vodenih resursa ▪ Sprječavanje zagađenja kroz korištenja vodotoka rijeka kao otvorenih kanala ▪ Sprječavanje ilegalnog crpljenja podzemnih voda ▪ Kontrola i nadzor zbrinjavanja otpadnih voda i neopasnog otpada iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ▪ Provedba projekata za izgradnju sustava odvodnje uključujući uređaje za pročišćavanje otpadnih voda	Međimurske vode, Hrvatske vode, Međimurska županija, JLS-ovi

Posebni cilj 12: Suvremena prometna infrastruktura

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	- Provedba strateških cestovnih i željezničkih infrastrukturnih projekata na području Međimurske županije (zaobilaznice, mostovi preko Mure) - Razmatranje i realizacija inicijativa u pograničnim područjima županije za novim prometnim pravcima i mostovima kako bi se mogle ostvariti veze s prekograničnim područjima te revitalizacija/prenamjena postojećih graničnih prijelaza ili otvaranje novih (u skladu s potrebama) - Izgradnja uspornika po naseljima - Odvajanje biciklističkog prometa od prometa motornim vozilima, izgradnja biciklističko-pješačkih staza unutar naselja i biciklističkih traka (zbog sigurnosti) između svih naselja (i zbog građana i zbog razvoja cikloturizma) uz korištenje drugih boja - Postavljanje adekvatnih pješačkih prijelaza na frekventnim mjestima - Gradnja kružnih raskrižja na kritičnim točkama - Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta - Osiguravanje prostora za servisne ceste za ostale sudionike u prometu osim motornih vozila na glavnim prometnim pravcima - Izgradnja oborinske odvodnje prilikom izgradnje prometnica i parkirališta - sanacija starih cestovnih pravaca koji više nisu u funkciji (zbog izgradnje novog pravca) - sanacija/zaštita cestovne infrastrukture od klizišta - Označavanje, zaštita i uređenje svih postojećih pružnih prijelaza radi povećanja sigurnosti u prometu (izgradnja prijelaza u 2 nivoa – nadvožnjak, podvožnjak) - Revitalizacija postojećih i izgradnja novih željezničkih stajališta unutar naselja - Ponovna uspostava putničkog prometa Kotoriba – Murakeresztur - Uspostava prometa na pruzi M501 (Kotoriba – Čakovec – Macinec) - Izmještanje putničkog terminala željezničke stanice u Čakovcu bliže centru grada uz gradnju još jednog pješačko-biciklističkog prijelaza između sadašnja postojeća dva prijelaza (po mogućnosti u obliku pothodnika radi veće sigurnosti građana) - Unaprjeđenje postojećih i gradnja novih terminala za utovar tereta na željeznici - Izgradnja novog izlaza s autoceste te izgradnja ceste Turčišće – Torny-Szentmiklos - Izgradnja prijelaza za divlje životinje na dijelu autoceste koji prolazi kroz Međimursku županiju - Postavljanje prikladnih rješenja za smanjenje stradavanja životinja na prometnicama (vidre, dabra i herpetofaune) na mjestima pojačanog stradavanja (prometni znakovi upozorenja, zaštitne ograde, postavljanje katadioptera, tuneli ispod ceste za žabe i sl.)	Županijska uprava za ceste Međimurske županije, Hrvatske ceste, JLS-ovi, Policijska uprava Međimurska, Hrvatske autoceste, HŽ Putnički prijevoz, HŽ Infrastruktura, Međimurska županija, Zračna luka Međimurje d.o.o.

	▪ Razvoj zračne luke / aerodroma u Pribislavcu	
2. Razvoj integriranog sustava javnog prijevoza	▪ Promocija sustava javnog prijevoza ▪ Kvalitetna provedba projekta linijskog županijskog integriranog prijevoza putnika ▪ Uspostava gradskog sustava prijevoza kao dijela integriranog sustava (ponajprije grad Čakovec i okolna naselja) ▪ Provedba kampanja za stanovništvo i poslodavce u svrhu popularizacije korištenja gradskog prijevoza	Međimurska županija, JLS-ovi, Hrvatske ceste, javno-privatna poduzeća, HŽ Putnički prijevoz, HŽ Infrastruktura, Županijska uprava za ceste Međimurske županije

Posebni cilj 13: Kvalitetan urbani i ruralni prostor

Naziv mjere	Opis mjere	Predloženi nositelji
1. Razvoj pametnih i održivih sela i gradova	▪ Održavanje informativnih i edukativnih aktivnosti o održivom razvoju, intenzivnijem korištenju IKT-a (prvenstveno u komunikaciji s javnom upravom), održavanju zelene infrastrukture te konceptu pametnih i održivih sela i gradova ▪ Promocija važnosti javnih prostora naselja ▪ Poticanje održivog stanovanja – osigurati pristupačnost za osobe s invaliditetom u zatvorenim i otvorenim prostorima ▪ Urbana regeneracija prostora ▪ Integracija kružnog gospodarstva ▪ Očuvanje i razvoj javnih zelenih površina te povezivanje s krajobrazom ▪ Ozelenjavanje gospodarskih zona ▪ Uvođenje usluga e-dostupnosti i odgovarajuće opremanje javne uprave IKT-om ▪ Pametno upravljanje objektima i resursima pomoću digitalizacije zgrada i procesa (sustav za potrošnju – pametno mjerenje; sustav za upravljanje – pametno upravljanje) koristeći IoT platformu ▪ Pametno upravljanje cjelokupnom javnom infrastrukturom (javna rasvjeta, sektor zgradarstva, sektor prometa) ▪ Uvođenje širokopojasne infrastrukture ▪ Uvođenje pametnih brojila (za vodu, plin, struju) radi utvrđivanja stanja i propusnosti s ciljem smanjenja gubitaka resursa ▪ Poticanje osnivanja lokalnih energetske zajednice (kako bi se stvorili uvjeti za razvitak alternativnih pravaca opskrbe energijom i poboljšanje stanja u okolišu, uz primjenu energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora iz lokalne zajednice) ▪ Provođenje kampanja jačanja svijesti o dobrobiti korištenja bicikala, e-bicikala, e-automobila i ostalih e-vozila ▪ Provođenje kampanja od strane poslodavaca za poticanje radnika na korištenje alternativnih oblika prijevoza ▪ Razvoj infrastrukture punionica za sve vrste e-vozila ▪ Integracija e-punionica sa zgradarstvom ▪ Nabava e-vozila i vozila koja za pogon koriste vodik, kao i hibridna vozila	JLS-ovi, Zavod za prostorno uređenje Međimurske županije, Međimurska energetska agencija MENE, Međimurska županija, Županijska uprava za ceste, javna poduzeća

4. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Sastavnica okoliša i čimbenici u okolišu	Mjera iz plana	Utjecaj	Mjera zaštite
Tlo i poljoprivredno zemljište	M 1.3.1. Unapređenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva M 1.4.2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove M 2.5.3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga M 2.6.2. Razvoj sportske infrastrukture M 2.6.4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine M 3.11.1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom M 3.11.2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	Negativan utjecaj na poljoprivredno zemljište (osobito P1 i P2) uslijed izgradnje infrastrukture čime će se trajno izgubiti njegova proizvodna vrijednost i funkcija	<i>Prilikom planiranja i izgradnje infrastrukturnih objekata u najvećoj mjeri izbjegavati P1 i P2 zemljište.</i>
Vode	M 2.7.1. Učinkovita civilna zaštita M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	Narušavanje ekološkog stanja odnosno hidromorfoloških elemenata vodnih tijela (hidrološkog režima, kontinuiteta toka, morfoloških uvjeta i indeksa korištenja)	<i>U daljnjim fazama razrade projekata hidrotehničkih građevina osigurati da ne dođe do značajnog narušavanja hidromorfoloških elementa vodnog tijela, što treba potvrditi odgovarajućim analizama.</i> <i>Tijekom projektiranja i izgradnje prometne infrastrukture, trase odrediti na način da se minimalno utječe na promjene postojećih korita rijeka i jezera kako bi se umanjio utjecaj na njihovo hidromorfološko stanje. Kod izgradnje prometne infrastrukture u ranjivim, osjetljivim ili zaštićenim područjima, na razini zahvata provesti analizu potencijalnih onečišćenja okolnih vodnih tijela, i propisati odgovarajuće mjere zaštite.</i>

Bioraznolikost Zaštićena područja prirode	M 1.2.1. Jačanje konkurentnosti i dodane vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ulaganjem u znanje i inovacije M 1.2.2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću M 1.2.3. Poticanje udruživanja i razvoja poslovanja poljoprivrednika M 1.3.1. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva M 1.4.2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove M 2.5.2. Modernizacija zdravstvene infrastrukture i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite i skrbi M 2.5.3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga M 2.6.2. Razvoj sportske infrastrukture M 2.6.4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine M 2.7.1. Učinkovita civilna zaštita M 3.9.2. Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša M 3.10.2. Korištenje obnovljivih izvora energije M 3.11.1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom M 3.11.2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture M 3.13.1. Razvoj pametnih i održivih sela i gradova	Gubitak rijetkih i ugroženih staništa te staništa pogodnih za ugrožene i/ili zaštićene vrste	<i>Prilikom planiranja i izgradnje infrastrukturnih objekata u najvećoj mjeri izbjegavati rijetka i ugrožena staništa te staništa pogodnih za ugrožene i/ili zaštićene vrste.</i>
	M 1.2.2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću	Smanjenje bioraznolikosti i narušavanje staništa intenzivnijim korištenjem pesticida i gnojiva	<i>U što većoj mjeri očuvati ekološki značajne dijelove na poljoprivrednim površinama te ograničiti upotrebu pesticida i gnojiva.</i>
	M 1.2.2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću M 2.7.1. Učinkovita civilna zaštita	Promjena hidromorfoloških uvjeta rijeka te posljedično utjecaj na vodenu floru i faunu te okolna staništa	<i>Izgradnju nasipa za obrane od poplava te sustava za navodnjavanje uskladiti s uvjetima očuvanja prirodnih staništa i planirati na način da se omogući migracija divljih vrsta u vodotocima te omogućiti prirodno plavljenje u poplavnim staništima.</i>

Šume i šumarstvo	M 1.2.1. Jačanje konkurentnosti i dodane vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ulaganjem u znanje i inovacije M 1.2.2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću M 1.2.3. Poticanje udruživanja i razvoja poslovanja poljoprivrednika M 1.3.1. Unapređenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva M 1.4.2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove M 2.5.2. Modernizacija zdravstvene infrastrukture i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite i skrbi M 2.5.3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga M 2.6.2. Razvoj sportske infrastrukture M 2.6.4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine M 2.7.1. Učinkovita civilna zaštita M 3.9.2. Promicanje važnosti zaštite prirode i okoliša M 3.10.2. Korištenje obnovljivih izvora energije M 3.11.1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom M 3.11.2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture M 3.13.1. Razvoj pametnih i održivih sela i gradova	Gubitak šuma i šumskog zemljišta	<i>Prilikom planiranja i izgradnje infrastrukturnih objekata u najvećoj mjeri izbjegavati zaštitne šume i šume posebne namjene te gospodarske šume visokog uzgojnog oblika.</i>
	M 1.2.2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću M 2.7.1. Učinkovita civilna zaštita	Narušavanje stabilnosti šumskih sastojina ovisnih o poplavnim vodama te višim razinama podzemnih voda, što se posljedično može očitovati kroz sušenje/propadanje šuma	<i>Izbjegavati narušavanje ekoloških funkcija šuma, posebice zaštitnih šuma te šuma posebne namjene. U ranoj fazi planiranja nasipa kao zaštitu od poplava osigurati povoljan vodni režim površinskih i podzemnih voda u poplavnim područjima kroz usklađivanje aktivnosti s uvjetima očuvanja šumskih staništa te u planiranje i njihovu realizaciju uključiti stručnjake iz područja šumarstva.</i>
Divljač i lovstvo	M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	Fragmentacija lovnoproduktivnih površina, sprječavanje migracije divljači i kolizija divljači s vozilima	<i>Prilikom planiranja i izgradnje prometne infrastrukture u dogovoru s lovačkim društvima utvrditi migracijske puteve te na tim mjestima izgraditi prijelaze za divljač.</i>

Krajobrazne karakteristike	M 1.2.2. Dobro upravljanje tlom, vodama i bioraznolikošću M 1.3.1. Unapređenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva M 1.4.2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove M 2.5.3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga M 2.6.2. Razvoj sportske infrastrukture M 2.6.4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine M 3.10.1. Povećanje energetske učinkovitosti M 3.10.2. Korištenje obnovljivih izvora energije M 3.11.1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom M 3.11.2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture M 3.13.1. Razvoj pametnih i održivih sela i gradova	Promjena krajobraznih karakteristika područja zauzimanjem prostora i stvaranjem novih elemenata.	<i>U daljnjim fazama razvoja uklopiti aktivnosti gradnje u postojeći krajobraz kroz projekte krajobraznog uređenja</i>
Kulturno-povijesna baština	M 1.3.1. Unapređenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva M 1.4.2. Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškolske i školske ustanove M 2.5.3. Unaprjeđenje kvalitete socijalnih usluga M 2.6.2. Razvoj sportske infrastrukture M 2.6.4. Zaštita, očuvanje, valorizacija i revitalizacija kulturne i povijesne baštine M 3.11.1. Povećanje učinkovitosti sustava gospodarenja otpadom M 3.11.2. Zaštita vodenih resursa te nadogradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje M 3.12.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	Negativan utjecaj na kulturna dobra zauzimanjem površina zbog gradnje nove infrastrukture što može generirati narušavanje vizualnog integriteta i/ili promjene fizičkih obilježja baštine te oštećenja arheoloških lokaliteta	<i>Ishoditi mišljenje nadležnog konzervatorskog odjela za sve aktivnosti koje uključuju radove na kulturnim dobrima te za ona koja se nalaze u neposrednom i posrednom utjecaju u odnosu na aktivnosti gradnje novih objekata.</i> <i>Prije građenja novih infrastrukturnih objekata, provesti arheološki pregled terena, te u slučaju pozitivnih nalaza provesti prethodna arheološka istraživanja.</i> <i>Ukoliko se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla naiđe na arheološko nalazište, obustaviti radove i o tome obavijestiti nadležni konzervatorski odjel.</i>